Merel Meynendonckx en Arina Staal

INTERVIEW MIEK WYNEN

WIE IS MIEK WYNEN EN WELK TRAJECT HEEFT ZE AFGELEGD OM TE STAAN WAAR ZE NU STAAT?

Miek is een oud-leerling van het Heilig Graf. Ze studeerde er af in 2019 in Sociale technische wetenschappen en besloot toen aan haar opleiding criminologie te beginnen. Dit was geen vanzelfsprekende keuze aangezien ze uit een TSO-richting kwam. En zoals ze zelf zei, was die universitaire studie nogal pittig. Maar uiteindelijk behaalde ze haar Master in de criminologie. Miek besloot toen te gaan werken als criminologe in een forensische psychiatrie. Hier had ze eerder al stage gelopen en vakantiewerk gedaan, ze was dus al gekend met de werkplaats en kon meteen van start gaan.

WIST JE AL LANG DAT JE CRIMINOLOGIE WILDE STUDEREN EN VANWAAR DE KEUZE?

In het begin van het zesde jaar wist ik al wel dat ik criminologe wou worden. Maar daarvoor heb ik heel lang getwijfeld tussen rechten en psychologie. En criminologie kwam dan op mijn pad en dat was eigenlijk een beetje de ideale mix van beide. Ik ben eigenlijk gestart in Humane wetenschappen, maar in het derde jaar ben ik dan overgeschakeld omdat dat toch niet helemaal mijn ding was. Ik had heel veel buizen. En ik wou niet dat ze mij een b-attest gaven, dus dacht ik in het midden van het jaar dat ik wilde veranderen. En ben ik naar het Heilig Graf gegaan, dan ben ik sociaal en technische gaan doen. En doorheen de jaren merkte ik dat ik wel op mijn plaats zat. Het was een beetje met de vingers in de neus. Het was gemakkelijk. Ik moest niet echt superveel studeren. Misschien had ik er beter aan gedaan om Humane wetenschappen verder te doen, als ik wist dat ik toch naar de universiteit wou gaan. Maar de leerkrachten hebben mij echt wel heel goed begeleid daarin. Ik heb het gevoel dat ik gewoon qua persoonlijke ontwikkeling op het Heilig Graf ook veel meer geleerd heb dan op mijn vorige school. Ik heb trouwens nog overwogen om naar de politieschool te gaan, maar uiteindelijk is het dus criminologie geworden.

HOE ZIET EEN TYPISCHE WERKDAG ER UIT VOOR JOU?

Ik kan al beginnen met te zeggen dat ik geen typische werkdag heb. Ik moet straks bijvoorbeeld gaan werken en ik weet niet hoe de dag er uitziet. We hebben wel een bepaald schema van zaken die we moeten doen. Maar de patiënten bepalen eigenlijk een beetje het verloop van de dag. Lopen die goed, lopen die niet goed.
Ik zal even uitleggen hoe ik straks naar het werk ga. Ik moet om twee uur beginnen. Van twee tot drie is het sowieso overdracht. Dus we hebben een vroege en een late shift. En de vroege shift brieft dan van... Oké, zo gaat het met die patiënt en zo gaat dat patiënt per patiënt. Hoe is de dag gegaan? Heeft die een goede of slechte dag? Vanaf het moment dat de briefing gedaan is, kan het zijn dat we soms een kamercontrole doen. We noemen het kamers en geen cellen. Bij ons zit ook iedereen apart op een kamer, in tegenstelling tot de gevangenis. Na de kamercontrole, is het moeilijk in te schatten wat de dag ons zal brengen. Ik ben zelf ook individuele begeleider van twee patiënten die ik korter opvolg en waar ik gesprekken mee voer.

WELKE EIGENSCHAPPEN ZIJN BELANGRIJK OM GESCHIKT TE ZIJN VOOR DE JOB?

Enerzijds een beetje relativeringsvermogen zodat je het ook allemaal niet persoonlijk neemt. Anderzijds heb je ook forensische scherpte nodig, maar dat is iets wat je door ervaring leert. Je moet je vooral heel bewust zijn van de setting waarin je werkt. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat als ik het FPC binnenkom, ik zo kalm als het maar kan zijn ben. Je moet altijd een beetje op je hoede zijn. Zelfs al is er een heel rustige sfeer in de groep, ik ga niet heel de tijd met mijn rug naar de patiënten toe zitten. Want je weet maar nooit.

WAT IS HET VERSCHIL TUSSEN EEN GEWONE PSYCHIATRIE EN EEN FORENSISCHE PSYCHIATRIE?

Het grote verschil zit vooral in het stukje forensisch, in het feit dat de patiënten bij ons een geestesstoornis hebben, net zoals je dat in een gewone psychiatrie hebt. Maar bij ons hebben ze ook nog eens strafbare feiten gepleegd. De gevangenen zitten in de gewone gevangenis en de geïnterneerden zitten bij ons. Maar er zitten ook heel veel geïnterneerden in de gevangenis, hoewel dat niet de bedoeling is, maar dat is gewoon omdat er te weinig plaatsen zijn. Waar ik specifiek werk, is het Forensisch Psychiatrisch Centrum. Dat is een high security. Zo zijn er maar twee in heel België. Ik denk dat we ongeveer een vierhonderd plaatsen hebben. Niet zo heel veel dus. In de gevangenis zitten duizenden mensen en ik denk dat er in de gevangenis ongeveer 2000 geïnterneerden zitten. Dus dat is niet ideaal. Verder heb je nog medium security en low security settings voor geïnterneerden. Maar ook daar zijn de plaatsen heel beperkt. Dus er moeten meer forensisch-psychiatrische centra komen om de juiste behandeling te geven aan die mensen. Maar dat is een beetje het grote verschil. Bij ons zitten ze ook totaal niet vrijwillig.

HOE SCHEID JE OP EMOTIONEEL VLAK HET PRIVÉLEVEN VAN JE WERK?

Ik heb daar over het algemeen niet zo superveel moeite mee. Ik denk ook dat als je het elke dag mee naar huis gaat nemen, dan is het niet de ideale job. Dus ergens moet je dat wel van je af kunnen zetten. En je moet het ook vanuit een klinisch oogpunt kunnen bekijken. Dat een patiënt met borderline zo boos kan zijn op mij, heeft niet per se iets te maken met het feit dat ik iets verkeerd heb gezegd of gedaan ten aanzien van die persoon. Dat is gewoon een deel van zijn stoornis. En ergens word je een beetje gedwongen om het wel gewoon los te laten, want er kan vanavond iemand kwaad zijn op mij waardoor ik gewoon een beetje sta te trillen op mijn benen. Maar ik moet wel in staat zijn om morgen terug op groep te komen en als die persoon dan iets vraagt aan mij, moet ik daar wel gewoon op een normale manier mee om kunnen.

Mag je er dan over praten met iemand?

Als je bijvoorbeeld thuiskomt, mag je wel zeggen wat voor een dag je hebt gehad en dat een patiënt dit en dat tegen je heeft gezegd. Maar wat wij niet mogen doen door ons beroepsgeheim, is dat wij nooit namen mogen delen. Bij collega's mag je daar onderling wel over babbelen, maar het is niet de bedoeling dat wij op café een hele debrief gaan doen over een patiënt of zo.

Mieks verhaal toont dat je met doorzettingsvermogen, ambitie en vertrouwen in jezelf veel meer kunt bereiken dan je soms denkt. Van haar eerste stappen aan het Heilig Graf tot haar huidige rol als forensisch psycholoog: haar parcours bewijst dat elke uitdaging ook een kans kan zijn om te groeien. We wensen Miek nog veel succes toe in haar verdere carrière en danken haar om haar inspirerende verhaal met ons te delen.